

HÖGSKOLAN
DALARNA

Examensarbete
Filosofiekandidatexamen
PERSONLIGHET OCH VAL AV UTBILDNING

PERSONALITY AND CHOICE OF EDUCATION

Författare: Carola Alstermark
Handledare: Anders Hurtig
Examinator: Lena Linde
Ämne/huvudområde: Psykologi III
Poäng: 15 hp
Betygsdatum: 2011-01-31

Examensarbete nr .C27/11

Högskolan Dalarna
791 88 Falun
Sweden
Tel 023-77 80 00

PERSONLIGHET OCH VAL AV UTBILDNING

Carola Alstermark

Sammanfattning

Påverkar vår personlighet de utbildningsval vi gör i livet? Denna fråga ligger till grund för studien som gjordes på ekonom- och sjuksköterskestudenter på Uppsala Universitet. I studien deltog 120 personer och undersökningsdeltagarna (Ud) var jämnt fördelade mellan ekonomer/sjuksköterskor och kvinnor/män. Studien genomfördes genom att Ud fick svara på 48 stycken påståenden som utgick från Eysenck Personality Inventory (EPI). Tidigare forskning har påvisat skillnader i personlighet mellan ekonom- och vårdstudenter. Syftet med studien var att undersöka om det fanns någon skillnad i personlighet mellan ekonom- och sjuksköterskestudenter. Studien visade inga signifikanta skillnader i personlighet mellan studentgrupperna. Den slutsats som drogs i denna studie, var att vår personlighet inte påverkar utbildningsvalen ekonom- och sjuksköterska.

Nyckelord: Personlighet, Utbildningsval, Eysenck Personality Inventory (EPI), Extraversion.

Abstract

Does our personality influence our choice of education? This is the question that this study is based on, of economist- and nurse students in Uppsala University. In this study, 120 people took part, and they were evenly divided out by economist/nurse and female/male. The study was carried out with help of 48 statements from the Eysenck Personality Inventory (EPI). The purpose of this study was to examine significance in personality between economist- and nurse students. Earlier studies have exhibit differences between economist- and nurse students. This study did not show any significance in personality between choices of education. In conclusion out of this study, personality does not predict choice of education among economist- and nurse students.

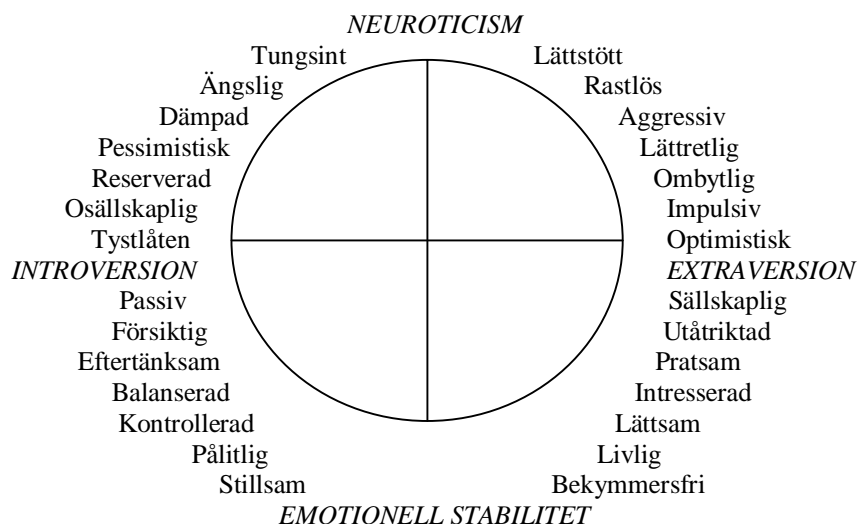
Keywords: Personality, Choice of Education, Eysenck Personality Inventory (EPI), Extraversion.

Många människor älskar att tala om personlighet och begreppet återkommer ofta inom beteendevetenskapen. När vi talar om personlighet använder vi oss oftast av olika egenskapstermer (*trait terms*) ó ord som beskriver en persons sätt att vara och agera.

Två begrepp som ofta förekommer inom personlighetsteorin, är *introvert* och *extravert*. Dessa begrepp fick en personlighetspsykologisk innebörd i början av 1900-talet genom den schweiziske psykiatrikern Carl Gustav Jung (1875-1961) (Fahlke & Johansson, 2007). Utgångspunkten är att introverta personer riktar sin psykiska energi inåt och den extraverta personen mot yttvärlden (Pervin & Cervone, 2008). Jung stod väldigt långt ifrån perspektivet att vi antingen är introverta *eller* extraverta. Han menade att de flesta människor karaktäriseras av att ha en balans mellan dessa två och att vi innehar båda typerna inom oss, men att det är en av typerna som framträder mest. (Eysenck & Eysenck, 1985).

En av dem som haft stor betydelse för egenskapsteorins fortsatta utveckling är den tysk-brittiske psykologen Hans Jürgen Eysenck (1916-1997). Han menade att arvet inte utformas till egentliga egenskaper och beteenden förrän man möter de sociala omgivningarna under uppväxten. Han ansåg att vi föds med olika biologiska konstitutioner, som visar sig genom olika personlighetstyper. (Bertelsen, 2007).

Eysenck utgick från att vi hade två grundläggande, dynamiska egenskapsdimensioner: *introversion/extraversion* samt *neuroticism/emotionell stabilitet* (Eysenck & Eysenck, 1985), se figur 1. Han var influerad av Jung när han arbetade fram dimensionen introversion/extraversion, där en introvert person är tystlåten, allvarlig, reserverad och eftertänksam medans den extraverta är social, livlig, impulsiv, dominant och söker upplevelse. Den andra dimensionen, neuroticism/emotionell stabilitet, grundlades utifrån hans tidigare studier av patienter med neurotiska störningar (Eysenck & Eysenck, 1985).

Figur 1. Tvådimensionell framställning av Eysenck's två grundläggande personlighetsegenskaper (fritt efter Eysenck & Eysenck, 1985).

Med sin trefaktormodell (som även innefattade dimensionen *psykoticism*) som utgångspunkt, utformade Eysenck flera olika personlighetstester. Ett av dessa är självskattningsformuläret EPI (Eysenck Personality Inventory) där tyngdpunkten ligger på de två första grundläggande personlighetsfaktorerna introversion/extraversion och neuroticism/emotionell stabilitet. (Pervin & Cervone, 2008).

Inom högskole- och universitetsvärlden finns det mängder av olika studieinriktningar och studieorter. Vad är det som styr *vad* vi vill utbilda oss till och *var* vi vill göra det? Påverkar vår personlighet våra val? Söker sig extraverta personer till andra huvudämnen än vad introverta personer gör? Eller finns det andra faktorer som spelar in?

Det gjordes en studie om personlighet och val av akademiskt huvudämne på ett universitet i östra USA (Pringle, Dubose & Yankey, 2010), där de jämförde bl.a. handels-, vård-, turism, data- ekonomi- och redovisningsämnena. De fann att studenterna inom vårdämnena rankades på andra plats gällande extraversion och ekonomerna hade lägst extraversion av alla. Rubinstein (2004) genomförde en studie i Israel som visade att juridikstudierande var signifikant mindre extraverta än vad några andra studenter var, oavsett inriktning.

Skillnader i personlighet och utbildningsval är *en* aspekt, men finns det några skillnader mellan könen? Rubinstein (2004) fann i sin studie, att kvinnor inom naturvetenskapen var signifikant mer extraverta än vad männen inom samma ämnesområde var. Han fann även att de kvinnliga studenterna, generellt sett, var mer extraverta än männen, oavsett akademiskt huvudämne. Lynn och Martin (1997) gjorde, även de, en studie om personlighet och könsskillnader. Studien inbegrep 37 länder i hela världen och från Norden fanns Norge, Finland och Island representerade. Den mest genomgående signifikanta könsskillnaden fann de gällande neuroticism, där kvinnorna hade högre poäng än männen i alla undersökta länder. De förelåg även en signifikant skillnad i extraversion mellan könen, där männen hade högre medelvärden än kvinnor i hela 30 länder. Ytterligare ett resultat i denna studie, var att det förelåg större könsskillnader i utvecklingsländerna än i industriländerna och att detta kunde bero på att könslyftorna, traditionellt sett, är större i dessa länder med mannen som det överordnade könet i samhället. (Lynn & Martin, 1997). Detta gick emot tidigare studier, gjorda i England av Eysenck och Eysenck, där det inte förekommit någon signifikant skillnad i extraversion mellan könen (1975, refererad i Lynn & Martin, 1997).

Det finns alltså vissa indikationer på att personlighet spelar in när vi ska välja utbildningsområde. Men det har även forskats i andra orsaker till vad som styr oss. Cebula och Lopes (1982) gjorde en amerikansk studie om vad den avgörande faktorn var vid studenternas val av utbildning. De hade en idé om att varje individ har olika kriterier som ska uppfyllas när de gör sitt val av huvudämne. Det kan t.ex. vara hur arbetsmarknaden ser ut för olika yrken, olika lönenivåer, svårighetsgraden inom ämnet, att det krävs olika slags uppoffringar för att klara studierna, studiernas längd samt kostnaden för utbildningen. De menade även att det i den individuella beslutsprocessen tas hänsyn till vilka förmåner som finns att tillgå i ett framtida yrke, t.ex. semesterlängd, försäkringar, resor och karriärutveckling. I sin studie fann de att det var framtida lön som var den viktigaste aspekten i valet av utbildning.

Sierles et.al. (2003) gjorde, även de, en amerikansk studie om utbildningsval. Denna studie inriktade sig på området Psykiatri och de ville veta om det var yttre faktorer (t.ex.

trender eller geografiskt läge) eller om det var inre faktorer (t.ex. kvalitén på utbildningen) som var det avgörande för val av utbildning. Inga utav de yttre faktorerna i denna studie, som gjordes mellan 1999 och 2001, hade något samband med val av utbildning. Det var istället kvalitén på utbildningen som var det viktigaste för studenterna när de skulle välja universitet för sina Psykiatristudier.

Syftet med föreliggande studie var att undersöka om det fanns någon skillnad i personlighet, vad gäller de studenter som valt att läsa till ekonomer respektive sjuksköterskor. Vidare var syftet med studien att undersöka huruvida det förföll sig så att sjuksköterskor hade en högre grad av extraversion än ekonomerna.

Studien avsåg även att undersöka om det skiljde något mellan kvinnor och män gällande extraversion, oberoende av utbildningsval. Följande hypoteser ställdes:

Hypotes H1: Det föreligger en signifikant skillnad i personlighet mellan ekonom- och sjuksköterskestudenter.

Hypotes H2: Sjuksköterskor har en högre grad av extraversion än vad ekonomer har.

Hypotes H3: Det föreligger en signifikant skillnad i extraversion mellan kvinnor och män, oberoende av utbildningsval.

Metod

Undersökningsdeltagare

Ett bekvämlighetsurval gjordes bland de studenter som läser första året på ekonom- respektive sjuksköterskeprogrammet på Uppsala Universitet. Det valdes slumpvis ut totalt 180 undersökningsdeltagare (Ud), 90 kvinnor och 90 män, jämnt fördelat över båda programmen. Det var frivilligt att delta i undersökningen och anonymiteten garanterades, vilket tydligt angavs i missivbrevet (se bilaga 1). I enkäten (se bilaga 2) betonades att det inte finns några rätta/felaktiga svar samt vikten av att svara på alla frågorna. Totalt valde 120 personer (n=120) att delta i undersökningen, varav 28 kvinnliga ekonomstudenter, 35 manliga ekonomstudenter, 33 kvinnliga sjuksköterskestudenter samt 24 manliga sjuksköterskestudenter. Någon ersättning utgick inte till Ud, och någon uppgift om ålder inhämtades inte.

Material

För att genomföra undersökningen har ett frågeformulär innehållande 48 frågor, med ja-/ och nej svar, använts. Dessa frågor är tagna från EPI, vilket är ett personlighetstest som är vanligt förekommande inom psykologisk och psykiatrisk forskning. Detta test består av ett antal frågor där en typisk extravert person skulle svara *öjaö* på frågorna *öHar du lätt för att liva upp en tråkig fest?ö* eller *öBrukar det vara du som tar initiativet till att få nya vänner?ö*. EPI utformades i en A- och en B-version och orsaken till detta var att test/retest skulle kunna utföras. Originaltesten innehåller även en *Lie-scale*, med ett antal öljugfrågor som används för att kontrollera om testpersonerna är sanningsenliga i sina svar. Frågorna som har använts i föreliggande studie är utvalda, omformulerade och översatta (från engelska) av Maria Hedberg för att vara anpassade till det moderna svenska språket, och detta urval av frågor har använts i hennes undersökning (Hedberg, 2006). I Hedbergs (2006) version finns frågor från både

version A och B och de s.k. öljugfrågorna är borttagna. Hälften av frågorna avser introversion/extraversion och resten avser neuroticism/emotionell stabilitet. Undersökningsdeltagarna skulle även ange om de var ekonom- eller sjuksköterskestuderande samt om de var kvinna eller man.

Procedur

Studierektor på sjuksköterskeprogrammet kontaktades och efter godkännande vidarebefordrades missivbrev och enkät till 90 stycken, slumpmässigt utvalda, Ud. Gällande ekonomstudenterna så beställdes det (efter godkännande från studierektor på ekonomprogrammet) 45 stycken, slumpmässigt utvalda, mail-adresser av respektive kön, från UppDok-enheten (UppDok är ett datorbaserat studiedokumentationssystem som omfattar studerande på grund-, avancerad- och forskarnivå vid Uppsala Universitet). Det slumpmässiga urvalet gjordes med hjälp av ett utsökningsprogram som Uppsala Universitet använder sig av. Därefter mailades missivbrev och enkät ut till Ud. Enkätsvaren inkom till min mail-inkorg, de skrevs därefter ut och sedan raderades de för att garantera anonymiteten.

Analys

Datamaterialet har analyserats i statistikprogrammet PASW Statistics, version 18.0 (Predictive Analytics Software), tidigare SPSS. Sjuksköterskorna hade value 1 och ekonomerna value 2, männen hade value 1 och kvinnorna value 2. De frågor som belyste introversion/extraversion var totalt 24 stycken till antalet, introversion hade value 0 och extraversion value 1. För dessa 24 frågor skapades en samlingsvariabel (compute variable) i PASW, som benämndes Total introversion/extraversion. Detta innebar att som mest kunde varje deltagare få totalt 24 poäng om han/hon hade gett ett extravert svar på alla frågorna, och som minst 0 poäng om han/hon hade gett ett introvert svar på alla frågorna. Ju högre poäng, desto högre grad av extraversion. Frågorna beträffande neuroticism/emotionell stabilitet analyserades inte i denna undersökning. Det genomfördes t-test för oberoende mätningar, dels för att undersöka skillnaden i personlighet mellan ekonomer och sjuksköterskor och dels för att se om det förelåg någon skillnad i extraversion mellan kvinnor och män, oavsett utbildningsval. Dessutom genomfördes deskriptiv statistik med korstabeller för att se skillnader i svarsfrekvens, i enskilda frågor, mellan studentgrupperna och mellan könen.

Resultat

Signifikansprövningar av hypoteser

Ett t-test för oberoende mätningar påvisade inte några signifikanta skillnader i personlighet mellan ekonomer och sjuksköterskor. I tabell 1 nedan redovisas M, SD, t-värde (t) och p-värde (p) för ekonom- och sjuksköterskestudenterna gällande extraversion. M uppgick till 13,84 för ekonomerna och 13,09 för sjuksköterskorna, SD uppgick till 2,98 för ekonomerna och 3,21 för sjuksköterskorna, t uppgick till -1,33 och p till 0,18. Ekonomstudenterna hade något högre poäng i extraversion än sjuksköterskestudenterna, men skillnaden var inte signifikant ($p=0,18$).

Tabell 1. M, SD, t samt p gällande skillnad i extraversion mellan ekonomstudenter och sjuksköterskestudenter.

Student	M	SD	t	p
Ekonom (n=63)	13,84	2,98		0,18
Sjuksköterska (n=57)	13,09	3,21		0,18
Total (n=120)			-1,33	

Ett t-test för oberoende mätningar påvisade inte några signifikanta skillnader i extraversion mellan kvinnor och män, oberoende av utbildningsval. I tabell 2 nedan redovisas M, SD, t och p för kvinnor och män, oavsett utbildningsinriktning, gällande extraversion. M uppgick till 13,16 för kvinnorna och 13,81 för männen. SD uppgick till 3,39 för kvinnorna och 2,76 för männen, t uppgick till 1,15 och p till 0,25. Männen hade något högre poäng i extraversion men skillnaden var inte signifikant ($p=0,25$).

Tabell 2. M, SD, t samt p gällande skillnad i extraversion mellan kvinnor och män, oberoende av utbildningsval.

Student	M	SD	t	p
Kvinna (n=61)	13,16	3,39		0,25
Man (n=59)	13,81	2,76		0,25
Total (n=120)			1,15	

Deskriptiv statistik

I tabell 3 nedan redovisas frekvenser för frågorna 15, 17, 21 och 37 där ekonomerna hade signifikant högre poäng i extraversion än sjuksköterskorna, samt för fråga 7 där förhållandet var tvärtom.

Tabell 3. Frekvenstabell gällande skillnader i introversion/extraversion mellan ekonomstudenter och sjuksköterskestudenter.

	Student	Introversion	Extraversion
Fråga 15	Ekonom (n=63)	0	63
	Sjuksköterska (n=57)	7	50
Fråga 17	Ekonom (n=63)	11	52
	Sjuksköterska (n=57)	33	24
Fråga 21	Ekonom (n=63)	0	63
	Sjuksköterska (n=57)	9	48
Fråga 37	Ekonom (n=63)	28	35
	Sjuksköterska (n=57)	41	16
Fråga 7	Ekonom (n=63)	58	5
	Sjuksköterska (n=57)	30	27

Total (n=120)

I tabell 4 nedan redovisas frekvenser för frågorna 3, 5, 17, 35 och 47 där männen hade signifikant högre poäng i extraversion än kvinnorna, samt för frågorna 29, 37 och 39 där förhållandet var tvärtom.

Tabell 4. Frekvenstabell gällande skillnader i introversion/extraversion mellan kvinnor och män, oberoende av utbildningsval.

	Kön	Introversion	Extraversion
Fråga 3	Kvinna (n=61)	37	24
	Man (n=59)	12	47
Fråga 5	Kvinna (n=61)	51	10
	Man (n=59)	40	19
Fråga 17	Kvinna (n=61)	28	33
	Man (n=59)	16	43
Fråga 35	Kvinna (n=61)	28	33
	Man (n=59)	9	50
Fråga 47	Kvinna (n=61)	31	30
	Man (n=59)	14	45
Fråga 29	Kvinna (n=61)	45	16
	Man (n=59)	54	5
Fråga 37	Kvinna (n=61)	28	33
	Man (n=59)	41	18
Fråga 39	Kvinna (n=61)	17	44
	Man (n=59)	37	22

Total (n=120)

Diskussion

Syftet med föreliggande studie var att undersöka om det fanns någon skillnad i personlighet vad gäller de studenter som valt att läsa till ekonomer respektive sjuksköterskor. Ud var någorlunda jämnt fördelat över kön respektive student: 28 kvinnliga ekonomstudenter, 35 manliga ekonomstudenter, 33 kvinnliga sjuksköterskestudenter samt 24 manliga sjuksköterskestudenter. Vidare var syftet med studien att undersöka om det förföll sig så att sjuksköterskorna hade en högre grad av extraversion än ekonomerna. Hypoteserna löd: *öDet föreligger en signifikant skillnad i personlighet mellan ekonomstudenter och sjuksköterskestudenterö* samt den riktade hypotesen *öSjuksköterskor har en högre grad av extraversion än vad ekonomer harö*. Eftersom resultatet visade att det inte fanns några signifikanta skillnader i personlighet mellan ekonomer och sjuksköterskor ($p=0,18$), kan hypoteserna inte godtas.

Det framkom inga signifikanta skillnader mellan utbildningsvalen ($p=0,18$). Dock framkom signifikanta skillnader i enskilda frågor, vilket gick i motsatt riktning gentemot den riktade hypotesen *öSjuksköterskor har en högre grad av extraversion än vad ekonomer harö*, vilket är intressant just för att det går emot den tidigare forskning som visade att sjuksköterskor hade högre grad av extraversion än ekonomer (Pringle, Dubose & Yankey, 2010). Ekonomstudenterna hade signifikant högre poäng på fråga 15: *öTycker du om att gå ut och roa dig?ö*, på fråga 17: *öVill du helst bara ha några få, utvalda, bekantaö*, på fråga 21: *öKan du släppa loss och ha riktigt roligt när du är på fest?ö* samt på fråga 37: *öBrukar det vara du som tar initiativet till att få nya vänner?ö*. Sjuksköterskestudenterna hade signifikant högre poäng endast på fråga 7: *öBrukar du vanligtvis tala först och tänka sen?ö*. Ekonomstudenterna framstod här, i dessa enskilda frågor, som mer extraverta än sjuksköterskestudenterna. En orsak till detta kan vara att, i Sverige, idag (2010) är det fler som söker till högskolor och universitet än förut och att detta i sin tur innebär att det finns många olika slags personligheter bland studenterna. Vi kanske vågar utmana oss mer och söka oss till områden som inte tidigare varit givna i familjen eller umgängeskretsen? Traditionellt sett har barnen ofta gått i sina föräldrars fotspår, ibland säkert mot sin vilja. Med dagens rörliga arbetsmarknad främjas istället nytänkande, och ofta påpekas det att vi ska öhitta oss självaö och ötänka med hjärtatö för att främja vår hälsa och motivation.

Förutom att undersöka skillnader i personlighet mellan de två utbildningsvalen, avsågs även att undersöka om det skiljde något i extraversion mellan könen, oavsett utbildningsval. Hypotesen löd: *öDet föreligger en signifikant skillnad i extraversion mellan kvinnor och män, oberoende av utbildningsvalö*. Eftersom resultatet visade att det inte fanns några signifikanta skillnader mellan könen ($p=0,25$), kan inte heller denna hypotes godtas. Resultatet i föreliggande studie stöds av tidigare forskning av Eysenck och Eysenck (1975, refererad i Lynn & Martin, 1997), där det inte förekom någon signifikant skillnad i extraversion mellan könen.

Det framkom inte några signifikanta skillnader i extraversion mellan könen ($p=0,25$), oavsett utbildningsval, men även här framkom det signifikanta skillnader i enskilda frågor. Männerna hade signifikant högre poäng på fem frågor. På fråga 3: *öÄr du vanligtvis bekymmerslös?ö*, på fråga 5: *öBrukar du stanna upp och tänka dig för innan du gör någonting?ö*, på fråga 17: *öVill du helst bara ha några få, utvalda bekanta?ö*, fråga 35: *öVill du hellre planera saker än att utföra dem?ö* samt på fråga 47: *öBrukar du tycka att det är värt att ta chanser trots att du vet att utsikterna att lyckas är små?ö*.

Kvinnorna hade signifikant högre poäng på färre frågor än männen: På fråga 29: *öTycker du om sådant arbete som kräver stor uppmärksamhet?ö*, på fråga 37: *öBrukar det vara du som tar initiativet till att få nya vänner?ö* samt på fråga 39: *öSkulle du känna dig olycklig om du inte, för det mesta, hade folk omkring dig?ö*. Resultaten på dessa enskilda frågor går, å ena sidan, emot Rubinsteins studie (2004), som visade att de kvinnliga studenterna, generellt sett, var mer extraverta än männen, oavsett akademiskt huvudämne. Varför går inte föreliggande studie i samma riktning, är vi så unika i Sverige? Resultaten på de enskilda frågorna pekar, å andra sidan, åt vad som i alla fall hittills varit, den allmänna uppfattningen i det svenska samhället - att män är mer extraverta än kvinnor. Denna allmänna uppfattning går i linje med Lynn och Martins studie (1997), där de fann en signifikant skillnad i extraversion mellan könen och att männen hade högre medelvärden än kvinnor i hela 30 länder. Detta är väldigt intressant eftersom flera av Nordens länder fanns representerade i Lynn & Martins studie. Lynn och Martin (1997) fann även att könsskillnaderna är större i utvecklingsländerna och att detta skulle kunna bero på att könsklyftorna generellt är större där. I utvecklingsländerna är det männen som är det överordnade könet och kvinnorna ges inte samma möjlighet till social- och personlig utveckling. Detta stöds av Eysenck, som menade att en persons egenskaper inte utvecklas förrän de möts av de sociala omgivningarna under uppväxten (Bertelsen, 2007). Men Sverige är inget utvecklingsland och en tanke är att vi, i industriländerna, till viss del fortfarande lever kvar i hierarkin med männen som överordnade i samhället, och att detta inverkar på den allmänna synen på personlighet och kön.

Att det inte framkommit några signifikanta skillnader i extraversion mellan könen i föreliggande studie känns som att det ändå finns en neutralisering av könsrollerna i Sverige. Som svar till frågan ovan: ja, vi kanske är väldigt unika i Sverige när det gäller könsroller, även om den allmänna uppfattningen hittills varit någon annan. Vi har kommit ganska långt med att utjämna skillnaderna, t.ex. är det fler kvinnor som är chefer än vad det var förr och fler män tar pappaledigt så att kvinnan kan upprätthålla sin arbetssituation eller skapa en karriär.

Jung menade att de flesta människor innehar en väl avvägd balans mellan egenskaperna introvert och extravert, och att människan inte är antingen det ena *eller* det andra (Eysenck & Eysenck, 1985). Föreliggande studie går i linje med Jungs tankar eftersom det saknas signifikanta skillnader i personlighet inom både utbildningsval och kön ó det verkar vara en väl avvägd balans mellan egenskaperna introvert och extravert bland Sveriges kvinnliga och manliga ekonom- och sjuksköterskestudenter.

Denna studie har visat att personlighet inte har någon betydelse när vi gör våra utbildningsval. Vad är det då som styr när vi väljer inriktning till vårt framtida yrkesliv? Är det föräldrarnas utbildning och yrkesval? Eller är det kompistryck eller trender som spelar in? Ställt i relation till Cebula och Lopes (1982), samt Sierles et.al. (2003), så finns det troligtvis andra faktorer än personlighet som styr, t.ex. framtida lön eller kvalitet på utbildningen. Idag (2010), när vi lever i ett väldigt materiellt samhälle och där mycket handlar om att vi ska vara köpstarka konsumenter, så känns det ganska naturligt att framtida lönelägen spelar en stor roll för vilken inriktning man ska välja i sina studier. Orsaker till att det inte framkommit någon signifikans i resultaten, kan bero på att urvalet var knutet till ett enda universitet, för att studien gjordes endast i Sverige eller för att någon ålder på Ud inte jämfördes.

Eftersom det inte har gjorts speciellt många studier gjorda inom området personlighet och utbildningsval, så skulle det vara intressant om fler ville forska i om det finns några samband dem emellan. Eller vad det annars kan vara som styr oss? Cebula och Lopes (1982) samt Sierles et.al.'s (2003) studier väcker en nyfikenhet till att utvidga forskningen inom detta område. Förslag till framtida studier är att göra en mer riksomfattande studie med ekonom- och sjuksköterskestudenter av båda könen, och då även inkludera åldersindex. Med tanke på Cebula och Lopes (1982) och Sierles et.al. (2003) så är ytterligare ett förslag att framtida studier innefattar flera olika länder, helst i hela världen, och att man också utvidgar de till att studera om det finns andra, bakomliggande, orsaker till utbildningsvalen än personlighet.

Syftet med föreliggande studie var att undersöka om det fanns några samband mellan personlighet och utbildningsval. Några signifikanta samband påvisades inte, men det fanns ändå vissa indikationer på personlighetsskillnader mellan de olika studieinriktningarna. Studien visade heller inte några signifikanta skillnader i extraversion mellan män och kvinnor, även om enskilda frågor gick i den riktningen.

Referenser

- Bertelsen, P. (2007). *Personlighetspsykologi*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Cebula, R.J. & Lopes, J. (1982). Determinants of Student Choice of Undergraduate Major Field. [Elektronisk version]. *American Educational Research Journal*, 19 (2), 303-312.
- Eysenck, H.J. & Eysenck, M.W. (1985). *Personality and individual differences: a natural science approach*. New York: Plenum.
- Fahlke, C. & Johansson, P.M. (2007). *Personlighetspsykologi*. Stockholm: Natur & Kultur.
- Hedberg, M. (2006). *Personlighet, datorerfarenhet och upplevelse av datorfrustration*. (Opublicerad C-uppsats). [Elektronisk version]. Högskolan i Dalarna, Institutionen för hälsa och samhälle.
- Lynn, R. & Martin, T. (1997). Gender Differences in Extraversion, Neuroticism, and Psychoticism in 37 Nations. [Elektronisk version]. *The Journal of Social Psychology*, 137 (3), 369-373.
- Pervin, L.A. & Cervone, D. (2008). *Personality - Theory and research* (10th edition). New York: John Wiley & Sons.
- Pringle, C.D., Dubose, P.B. & Yankey, M.D. (2010). Personality Characteristics and Choice of Academic Major: Are Traditional Stereotypes Obsolete? [Elektronisk version]. *College Student Journal*, 44 (1), 131-142.
- Rubinstein, G. (2004). The big five among male and female students of different faculties. [Elektronisk version]. *Personality and Individual Differences*, 38 (7), 1495-1503.
- Sierles, F.S., Dinwiddie, S.H., Patroi, D., Atre-Vaidya, N., Schrif, M.J. & Woodard, J.L. (2003). Factors Affecting Medical Student Career Choice of Psychiatry From 1999 to 2001. [Elektronisk version]. *Academic Psychiatry*, 27 (4), 260-268.

Bilaga 1

Norrtälje 2010-10-25

Hej,

Jag heter Carola och läser Psykologi C på distans mot Högskolan Dalarna. Till min C-uppsats ska jag forska i personlighet och har valt att göra en jämförelse mellan sjuksköterske- och ekonomstudenter som läser första året på Uppsala Universitet.

Jag garanterar att era svar förblir helt anonyma och inte kan spåras till er. Jag vill även poängtera att ert deltagande är frivilligt men hoppas på ert fulla deltagande då era svar är viktiga för genomförandet av min studie och arbetet med min C-uppsats.

Om ni har några frågor är ni välkomna att kontakta mig:

E-post: carola_alstermark@hotmail.com eller h10caral@du.se

Telefon: 073-1822659

Eller min handledare Anders Hurtig:

E-post: ahu@du.se

Tel: 023-77 82 97

Med vänlig hälsning

Carola Alstermark

Eysenck Personality Inventory

Instruktion

Kryssa först i om du är ekonom- eller sjuksköterskestuderande och man eller kvinna.

Sedan följer 48 stycken frågor, som rör ditt sätt att vara, känna och agera.

Efter varje fråga finns en ruta, där du ska svara "ja" eller "nej".

Försök att ta ställning till, om "ja" eller "nej" motsvarar ditt vanliga sätt att agera eller känna, och sätt ett kryss i den ruta som passar in på dig.

Arbeta relativt snabbt och tänk inte för länge på varje fråga – det som är intressant är din omedelbara reaktion och inte vad du kommer fram till efter långvarigt och noggrant övervägande.

Detta är inget intelligenstest, utan helt enkelt ett sätt att få en uppfattning om ditt beteende.

Det finns inga rätta eller felaktiga svar!

Det bör inte ta mer än ett par minuter att besvara frågorna. Titta gärna igenom formuläret en extra gång efteråt, så att du inte har missat någon fråga.

Observera att alla frågor måste besvaras för att studien ska bli korrekt!

Tack för din medverkan!

Jag är:

Ekonomstuderande

Sjuksköterskestuderande

Man

Kvinna

Ja

Nej

1. Längtar du ofta efter att få uppleva något spännande?
2. Behöver du ofta uppmuntran från förstående vänner?
3. Är du vanligtvis bekymmerslös?
4. Har du svårt att finna dig i att få önejö på en fråga?
5. Brukar du stanna upp och tänka dig för innan du gör någonting?
6. Blir du sur ibland?
7. Brukar du vanligtvis ötala först och tänka senö?
8. Känner du dig någonsin illa till mods utan skäl?
9. Är du sådan att du gärna tar stora risker?
10. Känner du dig plötsligt blyg när du ska prata med en främmande människa?
11. Gör du ofta saker oförberett och impulsivt?
12. Brukar du ofta oroa dig över saker som du inte borde ha sagt eller gjort?

13. Föredrar du i allmänhet att fördjupa dig i någon slags litteratur framför sällskapsliv?
14. Har du lätt för att känna dig sårad?
15. Tycker du om att gå ut och roa dig?
16. Är du ibland mycket energisk och ibland oföretagsam?
17. Vill du helst bara ha några få, utvalda, bekanta?
18. Brukar du ofta dagdrömma?
19. Om någon bråkar och skriker åt dig, skriker och bråkar du då tillbaka?
20. Har du ofta skuld känslor?
21. Kan du släppa loss och ha riktigt roligt när du är på fest?
22. Anser du dig vara spänd och överkänslig?
23. Tror du att andra uppfattar dig som särskilt livlig?
24. Efter att du har utträttat något viktigt, har du ofta en känsla av att du borde ha kunnat göra det bättre?
25. Brukar du vara tyst och tillbakadragen när du är tillsammans med andra?
26. Har du tankar som mal i huvudet så att du inte kan sova?
27. Om du vill ta reda på något, slår du hellre upp det i en bok, än att fråga någon om det?
28. Är du ibland så rastlös att du inte kan sitta stilla?
29. Tycker du om sådant arbete som kräver stor koncentration och uppmärksamhet?
30. Känner du dig yr ibland?
31. Brukar du göra saker och ting bättre, om du själv får räkna ut hur ni ska genomföra det, än om du pratar med andra om det?
32. Blir du lätt irriterad?
33. Tycker du om situationer där du måste agera snabbt?
34. Oroar du dig för att något hemskt ska inträffa?
35. Vill du hellre planera saker än att utföra dem?
36. Har du ofta mardrömmar?
37. Brukar det vara du som tar initiativet till att få nya vänner?

38. Besväras du av värk och smärtor?
39. Skulle du känna dig olycklig om du inte, för det mesta, hade folk omkring dig?
40. Anser du dig vara nervös?
41. Anser du dig ha, något så när, gott självförtroende?
42. Blir du lätt sårad när man kritiserar dig och ditt arbete?
43. Håller du saker och ting för dig själv, utom tillsammans med goda vänner?
44. Besväras du av mindervärdighetskänslor?
45. Har du lätt för att liva upp en tråkig fest?
46. Oroar du dig för din hälsa?
47. Brukar du tycka att det är värt att ta chanser trots att du vet att utsikterna att lyckas är små?
48. Besväras du av sömnlöshet?

